

3. Освоєння новітніх технологій з виробництва конкурентоспроможної продукції зумовлює необхідність з боку керівництва організації забезпечувати перманентну політику щодо розвитку персоналу.

Список використаних джерел

1. Михайлов С.І., Балановська Т.І., Степасюк О.С. Менеджмент: навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2006. 416 с.
2. Мочерний С.В. Економічний енциклопедичний словник у 2 т. Т. 1 / С.В. Мочерний, Я.С. Ларіна, О.А. Устенко, С.І. Юрій ; за ред. С.В. Мочерного. Львів: Світ, 2005. 616 с.
3. Мурашко М.І. Менеджмент персоналу: навчально-практичний посібник. Київ : Т-во «Знання», КОО, 2002. 311 с.

Світлана ГЕРЧАНІВСЬКА,
кандидат економічних наук, доцент,
Марія ЛЮЗНА,
здобувач вищої освіти
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»,
Україна

СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «МЕНЕДЖМЕНТ»

В ринковому середовищі менеджмент набуває особливого значення для будь-якої організації. Його завжди пов'язують із ефективністю досягнення мети діяльності. Поряд із такими основними виробничими ресурсами, як земля, праця, капітал, підприємництво та інформація, менеджмент є ключовим елементом економічної системи будь-якого підприємства і відноситься до ресурсу «праця». Менеджмент існував навіть у найдавніших суспільних утвореннях, тому що завжди потрібні були особистості, які були б здатні взяти на себе відповідальність за загальну справу, спрямовували та координували діяльність інших.

Нині існує чимало визначень поняття «менеджмент». В його основі лежить англійське дієслово «to manage» – керувати, яке походить від латинського

«manus» – рука. Парадигми менеджменту дають різнобічне трактування цього поняття і його ролі у виробничо-господарській діяльності. Менеджмент – специфічний вид діяльності, спрямованої на досягнення певних передбачених цілей виробничо-господарською організацією (підприємством), яка функціонує в ринкових умовах, шляхом раціонального використання її матеріальних, трудових і фінансових ресурсів [5, с. 22]. У спрощеному розумінні менеджмент – це вміння досягти поставленої мети, використовуючи працю, інтелект, мотиви поведінки інших людей.

Американські вчені М.Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедуори в роботі «Основи менеджменту» визначають «менеджмент» як уміння добиватися поставленої мети, використовуючи працю, інтелект, мотиви поведінки інших людей. П. Друкер під менеджментом розуміє управління як особливу форму людської діяльності, що перетворює неорганізований натовп у ефективну цілеспрямовану і продуктивну групу [4]. Менеджмент – вид діяльності, спрямований на працівників організації з метою координації їх дій для досягнення поставлений перед організацією цілей [5].

Досить точно поняття «менеджмент» розкриває В. Даниленко. Це: 1) управління, вид діяльності, пов'язаний з керуванням людьми у різноманітних організаціях; вміння домагатися поставленої мети, використовуючи працю, інтелект, мотиви поведінки інших людей; 2) галузь людського знання, що допомагає здійснювати функції менеджменту; 3) певна категорія людей, соціальний прошарок тих, хто виконує роботу з управління [3]. На нашу думку, це визначення менеджменту має розглядатися і аналізуватися відповідно до специфіки конкретних об'єктів управління, головними з яких є держава, галузь, організація (підприємство), колектив, особистість.

Багатозначність поняття «менеджмент» віддзеркалює фундаментальний Оксфордський словник англійської мови, в якому наведено такі його визначення: 1) спосіб, манера спілкування з людьми; 2) влада і мистецтво управління; 3) особливого роду вміння, адміністративні навички; 4) орган управління, адміністративна одиниця.

Складні умови господарювання, зміни в техніці і технологіях, зростаючі вимоги споживачів вимагають від сучасних менеджерів всіх рівнів управління, нових знань та навичок, які б відповідали вимогам часу. Менеджер – це лідер, який приймає рішення щодо засобів, використання ресурсів, розподілу обов’язків у колективі для досягнення спільних цілей діяльності. Специфіка роботи менеджера полягає в тому, що економічні, виробничі, соціальні та інші завдання він вирішує, впливаючи на людей, які повинні безпосередньо ці завдання розв’язувати. Характер праці менеджера визначається керівною роботою, тобто управлінням кадрами.

Основними ознаками менеджменту слід вказати наступні: первинним елементом у менеджменті виступає людина, її потреби, цінності, установки, мотиви, що відображається в керуванні внутрішніми процесами діяльності людей і в процесах управління підприємствами у зовнішньому соціально-економічному середовищі; пріоритет економічних принципів над іншими; гнучка організація, здатність швидко перебудовуватися відповідно до змін зовнішнього середовища; компетентність менеджера є однією з головних вимог до нього; комплекс вимог до менеджерів: підприємливість; комунікабельність; впевненість.

Отже, менеджмент виступає як особлива сфера управління, орієнтована насамперед, на інноваційну діяльність, спрямовану на удосконалення управлінської системи, підвищення її ефективності. Менеджмент нині є основою розвитку науки, процесу управління та керуючої ланки в організації.

Список використаних джерел

1. Васенко В.К. Принципи менеджменту та їх вплив на формування понятійного апарату. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2019. № 1(53). С. 97-104.
2. Демяненко С.І. Аграрний менеджмент в системі агробізнесу. *Економіка АПК*. 2018. № 12. С.42-50.
3. Мащенко С. О. Систематизація теоретичних підходів до визначення сутності менеджменту. *Економічний простір*. 2018. № 135. С. 5-13.

4. Палінчак В.М. До питання про визначення поняття «менеджмент» науковцями України і США. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2014. Випуск 32. С.143-144.

5. Стадник В. В., Йохна М. А. Менеджмент : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2003. 464 с.

6. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: підручник. К.: Академвидав, 2007. 576 с.

Олена ГОЛОВНИНА,

доктор економічних наук, доцент,
доцент кафедри маркетингу та міжнародної торгівлі

Наталія ІВАНОВА,

кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри політичних технологій,

Тетяна СЬОМКІНА,

доктор економічних наук, професор
Національний університет біоресурсів і природокористування України,
Україна

ДЕЯКІ ПІДХОДИ ДО НАПРЯМІВ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

Людський капітал представлений сумою вартісної оцінки фізичного (біофізіологічного, трудового, культурно-морального), підприємницького та інтелектуального капіталу (сформованих за рахунок знань, навичок, вмінь людини, що не підлягають відчуженню), капіталізованого внеску в майбутні покоління, ефектів трансакційних витрат і суспільних благ, які формує і використовує домогосподарство для продажу на ринку іншому суб'єкту – компанії для використання у виробничій діяльності визначеного регіону – або державі для виконання урядових функцій [1]. Людський капітал компанії включає зокрема домогосподарчої частки також корпоративні знання, навички та вміння людини, що не підлягають відчуженню, та частку корпоративного капіталу – знання корпоративних патентів, комерційних таємниць, авторських